

СТАНОВИЩЕ

от проф. Стефан Христов Базелков, доктор, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ - Шумен, член на Научното жури по конкурс за заемане на академична длъжност „ПРОФЕСОР“, обявен в Държавен вестник, бр. 54 от 29.06.2021 г., Област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт - плуване).

I. Данни за конкурса

Конкурсът за академична длъжност „професор“ е обявен в Държавен вестник, бр. 54 от 29.06.2021 г. за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ - Департамент по спорт. В него участва като единствен кандидат доц. Боряна Георгиева Туманова, доктор, член и ръководител на Дератамента по спорт към СУ. След прегледа на документацията по настоящия конкурс считам, че изискванията по Закона за развитието на академичния състав в Република България са спазени.

В предоставената за рецензиране научна продукция от доц. д-р Боряна Георгиева Туманова нямаме съвместни публикации.

II. Биографични данни за кандидата

Боряна Георгиева Туманова е родена на 17.06.1964 г. в гр. София.

Академичната си кариера започва през периода 1993 - 1999 г. като хоноруван преподавател по спорт – плуване и треньор по плуване, в СУ „Св. Климент Охридски“, гр. София. От месец октомври 1999 г. до настоящия момент е на основен трудов договор като преподавател, асистент, главен асистент по спорт - плуване и доцент в СУ „Св. Климент Охридски“. От 2017 г. е директор на Департамента по спорт.

През 2012 г., след защита на дисертационен труд на тема *„Адаптирана програма за обучение по плуване на хора с интелектуални затруднения“*, придобива ОНС „доктор“ по научната специалност 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт). През 2014 г. с монографичен труд на тема *„Възможности на плуването за регулация на поведението и мотивация за реализация на хора с интелектуални затруднения“*, се хабилитира като „доцент“

III. Учебно-преподавателска дейност на кандидата

Доц- д-р Боряна Георгиева Туманова е университетски преподавател с подчертано голям авторитет сред студентите и колегите от СУ и извън него.

Изпълнява поставените задачи с акуратност и точност. Води лекционни курсове по Задължителната дисциплина „Спорт – 2“, „Методика на преподаване по плуване“, История на спорта“, Физическо възпитание за деца със СОП“, Плуване – история, развитие, техника, теория и методика на тренировката.

Ръководител е на представителните отбори по плуване за мъже и жени на СУ „Св. Климент Охридски“ от 1999 г. до днес. Проявява активна проектна дейност. Участва в 8 научно-образователни проекти. На един от тях е ръководител, а в останалите е участник. Има записани 20 участия като член на научно жури, като в 8 от тях е рецензент. Разработила е учебни програми, за студентите от СУ „Св. Климент Охридски“, по „Спорт – плуване“, Спорт – спортно усъвършенстване плуване“, „Методика на преподаване по плуване“, „Плуване“.

IV. Научна продукция

В настоящия конкурс доц. д-р Боряна Георгиева Туманова участва със 21 публикации по теми, свързани с научните области, в които тя има интерес и работи. Представените публикации включват: Монографии (1), Книги (1), Учебник (1), статии и доклади (18). От посочените статии и доклади 2 са в реферирани и индексирани списания (Web of science), 4 са в български периодични издания, 5 са в доклади от научни конференции в България и 7 са доклади от научни форуми в чужбина.

Основно място сред представените научни публикации заема монографията, където е предложен модел за превенция и профилактика на вредните последици от широко настъпващата хиподинамия чрез средствата на плуването и упражненията във водна среда. В предложената „Книга за плуването“ са структурирани подобни програми за нестандартни групи - новородени, възрастни хора и такива с специални потребности. Основната цел на тези програми е по атрактивен начин да се задоволява тяхната двигателната потребност, което ще доведе до подобряване на здравословното им състояние. В представения учебник по плуване са разработени основните въпроси свързани с историята на плуването, техниката на отделните плувни стилове, както и средствата и методите на обучение и тренировка.

Статиите и докладите третираат проблемни области насочени в няколко направления, които представляват интерес от гледна точка на теорията и методиката на физическото възпитание и спорта:

- Използване на плуването и упражненията във водна среда за получаване на положителни резултати при хора в неравностойно положение и повишаване качеството на живот на възрастните хора. Приложение на физическите упражнения като превенция на негативни изменения при хората

от третата възраст и възстановяване след прекарани различни по вид заболявания. Използване на средствата на физическото възпитание и спорта за задоволяване на естествените потребности на хора с интелектуални затруднения.

- Интерес представляват статиите насочени към обучение по плуване на новородени като се използва и емоционалната им обвързаност с родителите.

- Оптимизиране на съвременния учебен и тренировъчен процес на децата и студентите по плуване. Стимулиране на правилното физическо развитие и подобряване на физическата дееспособност на студентите чрез средствата на плуването.

- Изследване на проблема за повишаване на физическата активност на студентите и повишаване на тяхното желание са системно изпълнение на физически упражнения и занимание със спорт.

V. Научни приноси

В представените научни публикации обобщено се съдържат следните по-важни приноси с научен и практико-приложен характер.

1. Направен е анализ на най-важните фактори, които стимулират студентите за активни занимания със спорт. Разкрити са механизмите за оползотворяване на резервите и възможностите за повишаване на мотивационната готовност на студентите в тази посока.

2. Създадена е програма за оптимизиране на обучението по плуване на студентите, които не са спортували активно. Програмата е адаптирана и за условията на дистанционно обучение.

3. На базата на анализа на достатъчен емпиричен материал, обосновано е доказано че плуването е един от най-ефективните начини за профилактика и редуциране на множество здравословни проблеми. Освен това оптимизирането на двигателното обучение в урока по плуване води след себе си кумулативен ефект и повишаване на нивото на физическата дееспособност на занимаващите се.

4. Усъвършенствана е методиката за подобряване на общата и специалната подготовка на студенти, занимащи се плуване. Прецизирана е също така и системата за контрол и оценка на показателите за специалната тренираност в плуването.

5. Направено е проучване за ефективността на заниманията на възрастни хора с упражнения от плуването за подобряване на тяхното общо здравословно състояние, ментално здраве и социална адаптация. Разкрита е ролята на заниманията по плуване за интеграция на хора с увреждания и специални потребности.

6. Разкрита е благоприятната роля на плуването за физическото развитие, психическото здраве, социалната адаптация и социализацията на новородените и техните родители. Тази двигателна активност е посочена и като оздравително средство за възстановяване и рехабилитация след различни по вид заболявания на бебетата.

V. Заключение

На базата на представените по-горе данни за приносите и цялостната дейност на доцент Боряна Георгиева Туманова, доктор, считам, че те отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България. Това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват "за" присъждането на Боряна Туманова, доктор, на академичната длъжност „ПРОФЕСОР” по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт - плуване)

31.09.2021 г.
гр. София

Изготвил становището:.....
(проф. С. Базелков, доктор)

